

Uitspraak Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden

Uitspraaknr. : 13-001

Datum : 21 mei 2013

Partijen : Cliëntenfamilieraad van <zorgaanbieder> locatie <instelling> te <plaatsnaam>, vertegenwoordigd door haar leden, bijgestaan door de heer W. Eggens van LOC, verder ook te noemen de cliëntenraad of verzoeker

en

<zorgaanbieder> regio , vertegenwoordigd door De heer A. en de heer B. (regiodirectie), verder ook te noemen zorgaanbieder of verweerder

Het geschil

1. De cliëntenraad verzoekt de Landelijke Commissie van vertrouwenslieden (verder ook te noemen LCvV of de commissie) een uitspraak te doen over het opzeggen van de samenwerking met de voorzitter van de cliëntenraad door zorgaanbieder en verzoekt de LCvV voorts te bemiddelen met het oog op herstel van een werkbare relatie tussen zorgaanbieder en de cliëntenraad.

Ontvankelijkheid en verloop van de procedure

2. Het verzoek is bij de LCvV ingediend op 9 november 2012 en door zorgaanbieder is hier op 29 november 2012 op gereageerd. Partijen hebben de LCvV een afschrift toegezonden van de brief van zorgaanbieder aan de voorzitter van de cliëntenraad d.d. 8 november 2012. In deze brief wordt de samenwerking met de voorzitter beëindigd en wordt zij gesommeerd om per direct haar functie neer te leggen. De cliëntenraad verzoekt de LCvV een uitspraak te doen over de vraag of zorgaanbieder dit besluit in redelijkheid en billijkheid kon nemen.

3. Vanwege de op 29 september 2010 ondertekende en per 13 januari 2011 in werking getreden Overeenkomst tot instelling van de lokale cliëntenraad <zorgaanbieder regio> (verder te noemen de Overeenkomst), in samenhang met het Reglement LCvV kan de commissie te dezen bevoegd geacht worden en is het verzoek ontvankelijk verklaard.

Art. 2 van het Reglement Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden luidt:

1. De commissie heeft tot taak te bemiddelen of een bindende uitspraak te doen in geschillen waarvan de WMCZ de beslechting opdraagt aan de commissie

2. *De commissie heeft tevens tot taak geschillen tussen cliëntenraden en zorgaanbieders te behandelen indien en voor zover het geschillen betreft waarvan deze de beslechting hebben opgedragen aan de commissie.*

3. *De commissie heeft tot taak een goede toepassing van de WMCZ te bevorderen.*

Art. 34 (Geschillenregeling) van de Overeenkomst luidt:

a. *Geschillen tussen de lokale cliëntenraad en de zorgaanbieder of tussen de lokale cliëntenraad en de vertegenwoordigende cliëntenraden over de uitvoering van deze overeenkomst worden voorgelegd aan de Commissie van Vertrouwenslieden.*

b. *Van een geschil over de uitvoering van deze overeenkomst is sprake als de lokale cliëntenraad, de zorgaanbieder of de vertegenwoordigende cliëntenraad te kennen geeft een geschil aanwezig te achten.*

c. *Uitspraken van de Commissie van Vertrouwenslieden over geschillen tussen zorgaanbieder en lokale cliëntenraad of geschillen tussen de centrale en de regionale of lokale cliëntenraden over te toepassing van deze overeenkomst zijn bindend voor de zorgaanbieder en de cliëntenraden. Bij andere geschillen beperkt de Commissie van Vertrouwenslieden zich tot bemiddeling, tenzij de bij het geschil betrokken partijen een uitspraak wensen en verklaren zich daaraan gebonden te achten.*

Art. 24 (Schorsing en ontslag) van de Overeenkomst luidt:

a. *De lokale cliëntenraad kan besluiten een lid te schorsen als voortzetting van diens lidmaatschap van de desbetreffende cliëntenraad in redelijkheid niet van de lokale cliëntenraad kan worden gevergd.*

b. ..

Art. 25 (Einde lidmaatschap) van de Overeenkomst luidt:

Het lidmaatschap van de lokale cliëntenraad eindigt door:

a. *verloop van de zittingsduur*

b. *overlijden*

c. *een besluit te bedanken voor het lidmaatschap*

d. *ontslag door de lokale cliëntenraad*

Aangezien te dezen de vraag is voorgelegd of zorgaanbieder de samenwerking met de voorzitter van de cliëntenraad kan opzeggen terwijl de Overeenkomst daar geen mogelijkheden toe biedt en de cliëntenraad een geschil aanwezig acht, is het verzoek door de LCvV ontvankelijk verklaard.

4. Op 18 januari 2013 heeft een hoorzitting voor de LCvV plaatsgevonden. Het verslag van deze zitting is op 4 februari 2013 vastgesteld. Partijen kwamen hierin overeen de procedure in bemiddeling te vervolgen nadat zorgaanbieder erkende dat een formele bevoegdheid tot het schorsen en/of ontslaan van de voorzitter van de cliëntenraad hem ontbrak. Zorgaanbieder trok ter zitting de brief van 8 november 2012 in en de voorzitter bleef daarmee in functie.

5. Op 15 februari 2013 heeft een bemiddelingsgesprek onder leiding van een lid van de LCvV plaatsgevonden. Hiervan is het verslag op 15 maart 2013 vastgesteld.

6. Op 26 maart 2013 heeft de cliëntenraad de LCvV verzocht alsnog een uitspraak te doen aangezien zorgaanbieder zich tijdens en na de bemiddeling op het standpunt is blijven stellen dat de voorzitter van de cliëntenraad niet in functie kan blijven terwijl de cliëntenraad geen enkele reden ziet om te voldoen aan het verzoek van zorgaanbieder om haar voorzitter te schorsen en/of ontslaan.

7. De LCvV heeft hierop bij brief van 4 april 2013 partijen de verdere procedurele opties voorgelegd. Partijen hebben hier op 9 en 11 april 2013 op gereageerd. Zorgaanbieder heeft vervolgens verlenging van de termijn voor het indienen van de door de commissie verzochte nadere onderbouwing/bewijsstukken voor haar stellingen verzocht, hetgeen tot 1 mei 2013 werd toegestaan. Op 29 april heeft zich een gemachtigde voor zorgaanbieder gesteld; deze verzocht nog nader uitstel van de reactietermijn.

Op 15 mei 2013 heeft de gemachtigde van zorgaanbieder aan de LCvV bericht in de Overeenkomst noch in de WMCZ een grondslag of wettelijke basis te zien voor een uitspraak en verdere bemiddeling niet opportuun te achten.

In reactie hierop herhaalt de LCvV hier het in december 2012 reeds gegeven bevoegdheids- en ontvankelijkheidsoordeel en verwijst naar hetgeen hier onder punt 3 over is vermeld.

Standpunten van de cliëntenraad, zakelijk en verkort weergegeven

8. Zorgaanbieder handelt in strijd met de Overeenkomst waarin is vastgelegd dat besluiten omtrent benoeming van de voorzitter en de schorsing en ontslag van cliëntenraadsleden, door de cliëntenraad zelf genomen worden. Zorgaanbieder had geen recht of bevoegdheid tot het nemen van het besluit dat op 5 november mondeling en op 8 november 2012 schriftelijk aan de voorzitter werd medegedeeld.

9. Naast het ontbreken van een formele bevoegdheid beklagt de cliëntenraad zich over de wijze waarop zorgaanbieder een en ander heeft aangepakt. De voorzitter was op 5 november 2012 uitgenodigd voor een gesprek met de directie dat zou gaan over de financiën. In dat gesprek werd haar echter volkomen onverwacht, zonder enige waarschuwing vooraf, per direct de samenwerking opgezegd.

10. De cliëntenraad weet dat zorgaanbieder vragen heeft over de boekhouding van eerdere jaren en heeft op alle mogelijke manieren getracht duidelijkheid te verschaffen. Vanwege het overlijden van de vroegere penningmeester en de wijze waarop deze zijn/haar taak had verricht, konden niet alle vragen beantwoord worden. De cliëntenraad vindt het heel erg dat malversaties of zelfverrijking geïmpliceerd wordt.

11. De cliëntenraad zou graag hulp van zorgaanbieder krijgen bij boekhoudkundige zaken bijvoorbeeld door een format van zorgaanbieder te ontvangen voor het afleggen van jaarlijkse financiële verantwoording.

12. De voorzitter en overige cliëntenraadsleden herkennen niet hetgeen zorgaanbieder heeft aangevoerd als klachten over de opstelling, communicatie en/of eigenstandig optreden van de voorzitter.

Standpunten van zorgaanbieder, zakelijk en verkort weergegeven

13. Zorgaanbieder stelt dat er geen sprake is van een geschil met de cliëntenraad van deze locatie als geheel maar dat er uitsluitend jegens de voorzitter zwaarwegende bezwaren bestaan die maken dat zij niet langer in deze functie aan zou kunnen blijven.

14. Zorgaanbieder heeft van diverse personen vernomen dat de voorzitter zich negatief had uitgelaten over zorgaanbieder in bijeenkomsten van de Centrale Cliëntenraad als ook tegenover samenwerkingspartners en belangrijke instanties zoals het Zorgkantoor. Met haar uitspraken en eigenstandig optreden brengt zij zorgaanbieder in diskrediet en het imago van zorgaanbieder en de betrekkingen met externen in gevaar. Betreffende uitspraken zijn niet in aanwezigheid van de directie zelf gedaan maar zijn aan de directie gemeld door derden die wel aanwezig waren. Ook zou het lidmaatschap van de voorzitter aan diverse andere raden, stichtingen en commissies, leiden tot belangenverstrengeling.

15. Over plusminus 3000 euro van het budget dat in 5 voorgaande jaren is uitgekeerd, kan geen verantwoording afgelegd worden door de cliëntenraad. Zowel de locatiemanager als een controller van afdeling Finance zijn hier geruime tijd mee bezig geweest maar er blijven zaken onopgehelderd. Deze medewerkers hebben daarom de regiodirectie ingeschakeld. Zorgaanbieder vindt het niet nodig dat de locatiemanager in deze procedure gehoord wordt.

16. Zorgaanbieder erkent dat het formeel een bevoegdheid van de cliëntenraad zelf is om haar voorzitter te schorsen en/of te ontslaan. Zorgaanbieder had er op gerekend dat de voorzitter na het gesprek van 5 november 2012 de eer aan zichzelf zou houden en zou opstappen. Alles bij elkaar genomen vindt zorgaanbieder dat er geen vertrouwen en daarmee geen grond meer aanwezig is om nog langer met de voorzitter samen te werken.

Overwegingen en conclusies van de LCvV

Formeel

17. Zowel tijdens de hoorzitting als daarna is door zorgaanbieder erkend geen bevoegdheid te hebben tot schorsing en ontslag van een cliëntenraadslid. Deze bevoegdheid is op grond van de Overeenkomst tot instelling van de lokale cliëntenraad d.d. 29 september 2010, in artikel 24 toegekend aan de cliëntenraad. De overige gronden waarop een lidmaatschap beëindigd kan worden zijn neergelegd in artikel 25 van deze Overeenkomst.

Materieel

18. Het is de commissie niet duidelijk waarom zorgaanbieder het (gestelde) ontbreken van een sluitende financiële verantwoording over het budget van 5 eerdere jaren niet in een eerder stadium heeft geproblematiseerd; de cliëntenraad moet immers jaarlijks verantwoording afleggen. Alsdan had dit bij de daarvoor vanwege art. 12 van de Overeenkomst verantwoordelijke persoon, te weten de penningmeester, dienen te geschieden. De commissie ziet niet in waarom thans (de destijds verantwoordelijk penningmeester is overleden) uitsluitend de voorzitter, en niet de raad als geheel, hierop aangesproken zou worden.

De commissie overweegt dat het op de weg van een zorgaanbieder ligt om de regeling met betrekking tot de materiële middelen (art. 2 sub b WMCZ) aldus in te richten dat een cliëntenraad hiermee uit de voeten kan en dat hierin waarborgen opgenomen zijn waarmee problemen tijdig gesignaleerd kunnen worden en waarmee adequaat toezicht mogelijk is.

19. De commissie overweegt met betrekking tot de overige bezwaren van zorgaanbieder tegen de voorzitter van de cliëntenraad, dat zorgaanbieder de cliëntenraad had kunnen aanspreken op en waarschuwen voor de in zijn ogen niet te tolereren wijze van communiceren, opstelling belangenverstrengeling en dergelijke van diens voorzitter en veranderversuggesties had kunnen doen. Niet gebleken is dat deze zaken door zorgaanbieder eerder in enig overleg aan de orde zijn gesteld, noch dat er sprake is geweest van een voorafgaande waarschuwing of veranderversuggestie.

Oordeel

Op grond van het vorenstaande oordeelt de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden dat het besluit van zorgaanbieder om de samenwerking met de voorzitter van de lokale cliëntenraad op te zeggen en haar te sommeren per direct haar taken neer te leggen in strijd is met de Overeenkomst tot instelling van de lokale raad d.d. 29 september 2010. Dat dit besluit niet geagendeerd of voorafgegaan is door enige waarschuwing, acht de LCvV tevens in strijd met de redelijkheid en billijkheid.

Deze uitspraak is vastgesteld door de voorzitter van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden, mevrouw mr. S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn, en de leden de heer mr. A.J. Heerma van Voss en mevrouw mr. dr. B.J.M. Frederiks.

Utrecht, 21 mei 2013

mr. S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn
voorzitter

mr. L. Bos
secretaris